

1139.

1. Cellarius, Balthus: De moneta sacra numaria
2. Cellarius, Balthus: De maiestate ac maiestatis
juribus
3. ^{et} Higgins, Terpsicore: De Thesauris coramq. iure
2 Sept. 1639. & 1699. 3
4. ^{et} Fiamannus, Stephanus: De obstatio ^{2 Sept. 1639 & 1699}
5. ^{et} Preestrenck, Zacharias: De jure aggrationis seu
indulgentiae veniale posse.
6. Preestrenck, Zacharias: De processu in quarto loco
7. ^{et} Preestrenck, Zacharias: De excedentia sine
subinfundatione.
8. Richterus, Christophorus Philippus: De jumento
minutioris
9. Margueratius, Paulus: De empyemate.
10. Thedoricus, Petrus: De Intellio.
11. Thedoricus, Petrus: De jumento columnar

1639.

12° t. Ungepaar, Erasmus : De expectatiois fendorum.
2 Scand. 1639 - 1698.

13° t. Ungepaar, Erasmus : De absentia ? Scand. 1639 -
1698.

14. Ungepaar, Erasmus : De deposito.

15° t. Ungepaar, Erasmus : De erroribus Fustiniarum.

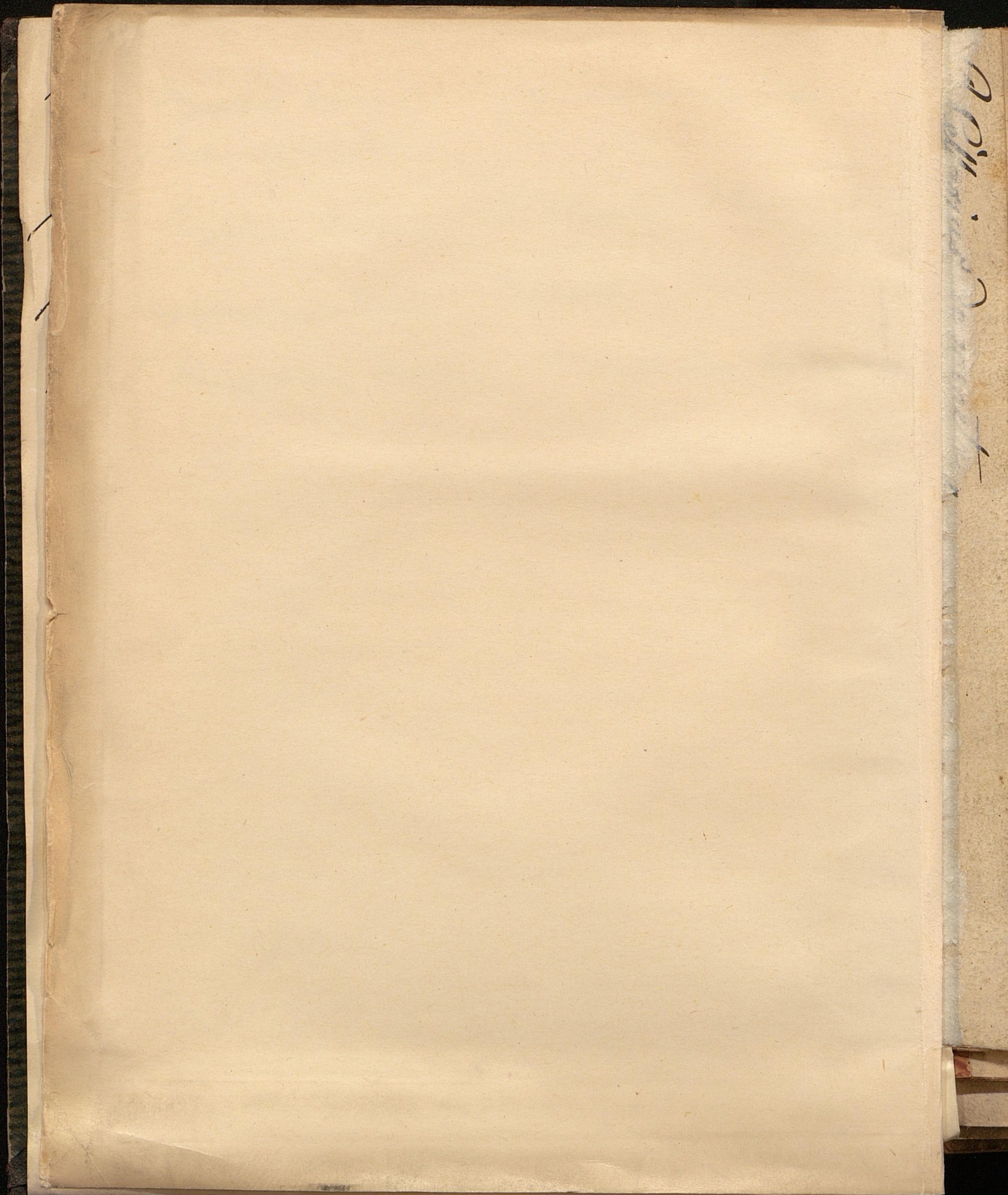

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt

urn:nbn:de:gbv:3:1-575992-p0007-8

DFG

~~24~~ 23.

G. 21. num. 4. ~~240~~ 34.

1639, 4^b

6

DISPUTATIO JURIDICA
DE
OBSTAGIO.

Quam
Divina adfidente gratia,

*Ex consensu & permisso Magnifici, Nobi-
lissimi & Amplissimi JCtorum Ordinis in Illustri ad-
Salam Academia,*

Patrocinante

Viro Nobilissimo Amplissimo Consultissimo

Dn. ORTHOLPHO FOMANNO,

*JCto Eminentissimo, Professore hujus Acade-
miae Publico Celeberrimo, Nobilissimae Faculta-
tis Juridicæ Decano Spectatissimo, Consiliario,
Saxonico Gravissimo, Curiæ Provincialis
ac Scabinatus Assessore Dignis-
simo,*

*Patrono Fautore ac Præceptore suo, honoris
& observantia cultu etatem prosequendo,
Publicæ dimicationi exponit in Auditorio Ju-
reconsultorum.*

VALENTINUS Grünz Quedlinburg. Saxo.

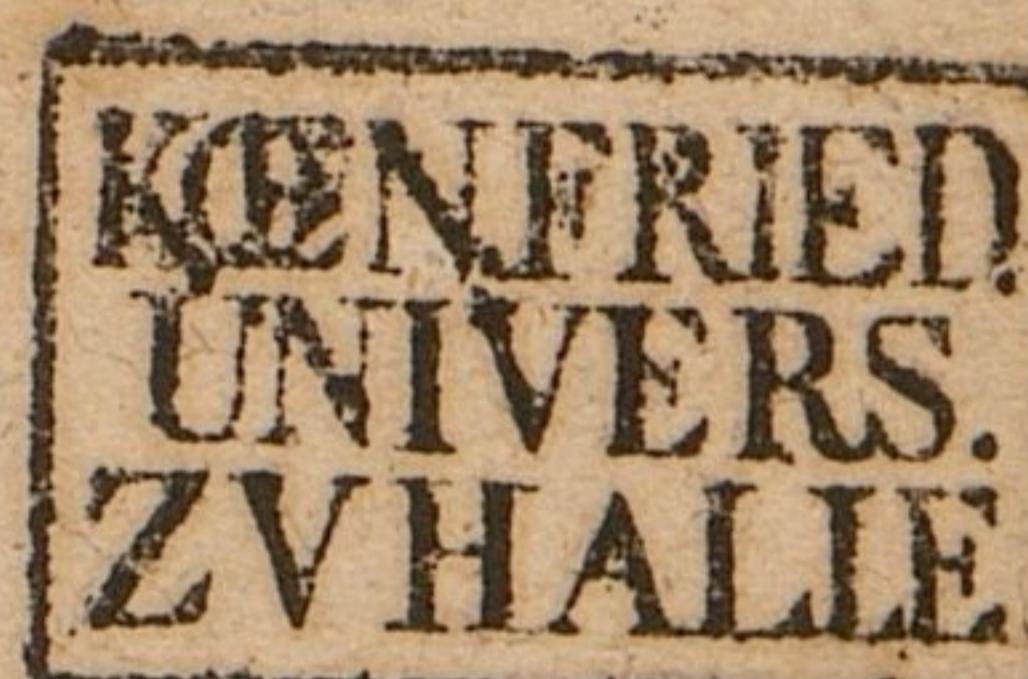
Ad diem Junii.

JENÆ,

Excudebatur Literis LOBENSTEINIANIS,

ANNO

M. DC. XXXIX.

DIGESTA LIBRARIACIA
RA

OBSTACULO.

DIGESTA LIBRARIACIA

RA

LIBRARY

DR. ORTHO RHODOMANUS

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF LEIPZIG

WISSENSCHAFTLICHE UND PRACTISCHE

LEHRBUCH DER MEDIZIN

MIT EINER KOMMENZI

UND EINER BIBLIOGRAPHIE

VALENTINUS GERMARUS

1750

LEIPZIG

ANNO

M.DC.XVII

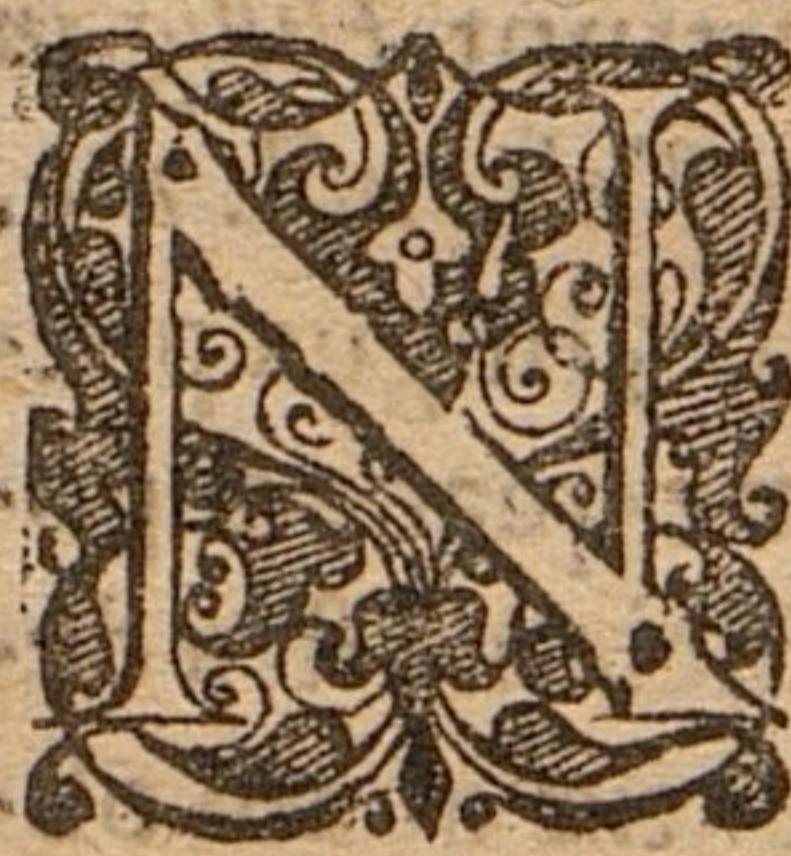
LIBRARY
OF THE
UNIVERSITY

IN NOMINE DOMINI NOSTRI

Jesu Christi, qui & res penitus desperatas do-
nare & cōsummare virtutis magnitudine potest l.i.S.
2. C.de V. J. E. ad omnia consilia omnesq; actus lem.
per progredimur l.2. C.de off. Pref. Afric.

Praloquium.

Emo sanc hominum in tanta
rerum omnium abundantia vivit ut
nullius opis ac auxilii aliquando e-
geat, sed cum hunc fortuna prospe-
ra Cr̄esum, illum adversa Irum ele-
gerit, & nihil in humanis sibi sit suf-
ficiens, factum est, ut mutua indigentia compulsi
homines coire, in mansuetudinemq; venire coa-
cti fierint. Etenim dum nullus inveniatur qui
sibi undiquaque sufficere queat, provida natura
optimè cavit, ut quod aliis deest, aliis superesset l.
1. pr. ff. de contr. empt. Hinc dicitur, usu exigente &
humanis necessitatibus omnes penè contractus fu-
isse introductos, ut emptio, venditio, locatio, cōdu-
ctio, societas, depositum, mutuum & alii innume-
rables, §. 2. Inst. de J. N. G. & C. Lex hoc jure gentium
§. ff. de J. & J. Jura igitur ab initio statim commer-
cia & contractus invenerunt, quæ faciliorem redde-
rent vitam & societatem hominum in comparan-
dis necessariis & distrahendis superfluis, ut scitè scri-

A 2

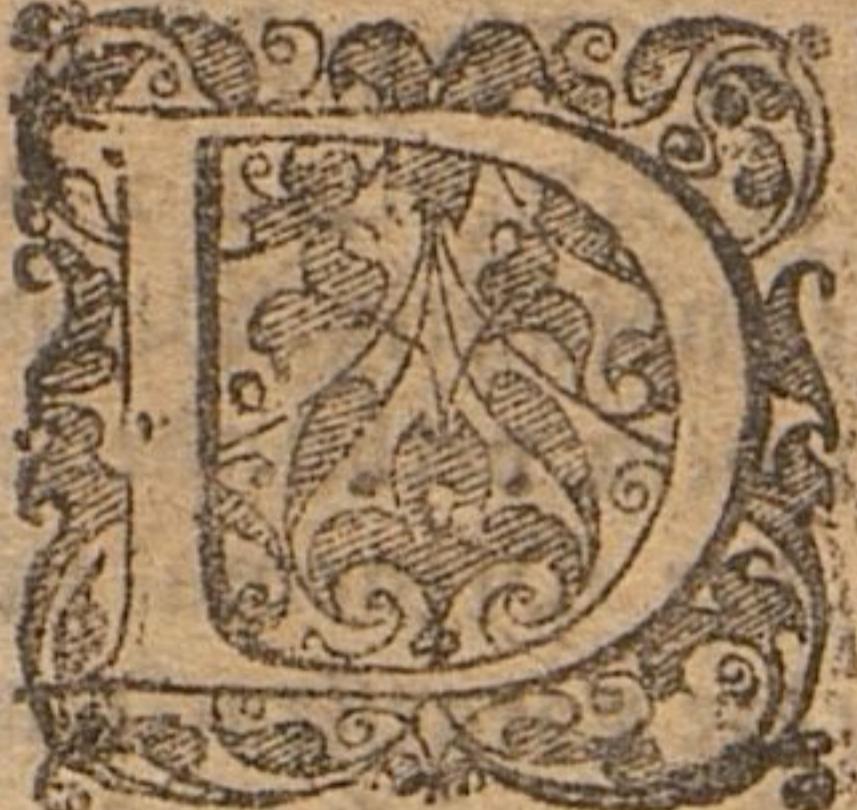
bit

bit Petrus Gregor. lib. 1. de Republ. c. 1. n. 21. Neque enim ulla Respublica consistere potest, nulla hominum societas sine rerum permutatione mutuaque commutatione, inquit Balduin. ad L. L. XII. Tabb. c. 5. Neq; ulla esse societas potest, nisi sit permutatio, neq; permutatio nisi sit æqualitas, neq; æqualitas nisi etiam sit commensuratio &c. Aristot. lib. 5. Ethic Nicomach. c. 5. Cum autem in contractibus sæpe fiducies non servetur, factum est, ut contractui pacium aliquod executivum sæpius apponi soleat: Quippe pleriq; ex inconsulta levitate promittunt Hillig. in Donel. lib. 12. c. 11. lit. C. Et ut Wesenb. in ff. de Pact. n. 9. ait. Sæpe dum nos alteri dare volumus, lingua præcurrit mentem: sæpiusq; ex affectione quadam potius, quam ἐπιρροιησεως studia & officia nostra deferimus magis conciliandæ benevolentiaæ quam obligationis inducendæ causa, § 2. vers. ceterum si, ut plerumq; sermonibus fieri solet, dixit Et c. Inst. de milit. testam. Hinc nonnunquam inter contrahentes agitur, ut si constituto tempore debitum non solvatur aut debitor in mora sit, creditori liceat injicere manū in bona obligati, Coler. de Process. Execut. part. 1. cap. 5. per totum: interdum convenit, quod æq; liceat in personam manū injicere, sicut in bona cum captura videlicet debitoris, quæ ipsa quoq; inter species executionis refertur, secundum Br. in l. 15. quis Reipubl. 44. n. 3. ff. ex quibus causis major. per l. 1. Et 2. de ceß. bon. Atqui ea ipsa executio, per detentionem personæ non est uniformis, sed diversimoda; quia vel agitur, ut persona debitoris, in eventum moræ, includatur carceri, de quo habetur per Gloss. Et Doctores

dores in l. ob. as C. de act. & obligat. c. lator extra de pi-
gnor. & notant Legistæ in l. creditores 3. C. de pignor.
Coler. d. part. 1. c. 6. n. 3. Berlich. part. 2. concl. 27. n. 1.
& seqq. Mynsing. cent. 6. obs. 51. Geil. 1. abs. 26. Novell.
Elector. August. part. 2. Const. 21. Vel convenitur,
ut ad creditoris instantiam Reus per judicis officium
arrestetur tamdiu, donec creditori satisfiat. Molin
in consuet. Paris. tit. 2. gloss. 1. verb. arrest. Coler. d.
l. Interdum debitor se ad poenam Excommunicati-
onis vel Banni Imperialis obligat, si in termino pra-
fixo non satisfiat. Berlich. d. concl. n. 32. Geil. de
P. P. c. 2. Non ita raro etiam in stipulationem de-
ducitur, ut in casu non factæ solutionis debitor, ad
requisitionem Creditoris, ipsemet se sifstat in con-
vento ac determinato loco, inde non recessurus do-
nec debitum solvat quod genus executionis in per-
sonam *Obstagium* vocamus, de quo habetur textus
in c. ex rescripto extra de jure jur. De quo Obstagio cu[m]
animus sit pluribus agere; sisto, Bono cum Deo, the-
sis I.

THEISIS I.

E Obstagio igitur cum simus
Acti maximè necessarium esse duco, à
definitione ostiri, quo eo facilius inno-
scatur, quid sit, de quo dispurem⁹; prout
illud eleganter monet Imper nosfer in l.
3. §. utrum ita⁹. ff. de reb. dub. dicens: A-
nimadverendum igitur est quid sit, de quo queritur. Cum
quo etiam convenit quod Aristot. 3. metaph. c. 8. & Cie. l. 1.
de Orat. inquit: In omnibus disputationibus id fieri oportet
censeo: ut quid illud sit, de quo disputetur, explane-
tur, ne vagari & errare cogatur oratio, si ii, qui inter se dis-
senserint, non idem esse illud, de quo agitur, intelligent.

A 3

II. Desi-

II. Definitus autem Obstagium, quod sit conve-
tio quedam desistendo & non recedendo ex certo loco,
donec conventis satisfiat: Hering. de fidejuss. cap. 17. n. 66.
Coler. de process. execut. part. 1. c. 8. n. 4. Modestin. Pistor, part.
2. consil. 1 n. 9.

III. Obstagium Germanicè dicitur, die leistung; &
derivationem habet à vocabulo, lesssen/ quod præstare si-
gnificat. Ich will lessien was ich gelobet habe/ i.e. stabo pro-
missis, seu conventa servabo, Coler. d. l. n. 31. Hering. d. lo-
Geil. 1. obs. 45. n. 1. Dan. Moller. lib. 3. semestr. cap. 30. Obstagium
deinde dicitur die leistung manung; & puto, exinde; quia si pa-
cta conventa, sub obligatione obstagii, non servatur, pro-
mittens wird in die leistung gefordert/ hoc est: admonetur
per literas creditoris, ut se juxta obligationis formulam
in loco convento sistet, non recessurus, donec conventis
satisfiat Geil. d. obs. 45. n. 1. Et ib. de P. P. cap. 2. n. 5. & 6. Sichard.
l. ob. as n. 5. C. de obligat. Coler. d. l. n. 3. Hering. d. loco. Tertiò et-
iam dicitur Das einreihen/ & quidem inde, quia promit-
tebant, nisi solutio in termino fieret, se quamprimum
cum tot equis ac ministris, quo in tabula cautionis ex-
pressi essent, in locum conventum profecturos, nec prius
inde discessuros, antequam creditoribus sufficienter satis-
factum esset. Dan. Moller. lib. 3. semestr. cap. 30. Ioan. Köppen in
decis. juris quest. 3. in pr. Landrecht lib. 2. artic. 11. §. hat er auch
jenem gelobet/ dafür einzureihen. Modestin. Pistor. part. 2 cons.
1. n. 2. ibi. Soll nun in obligatione dandi der Bürg sich zu
niches anders verpflichten können/ denn der Principal: so
will folgen/ daß diese Bürgschafft zu recht unkräftig. Denn
es haben sich die Bürgen nicht eben zu dem verbunden/
darzu sich der Principal verpflichtet. der Principal ist
Geschuldigt/ und hat sich verpflichtet/ die vorgestraeten
so. fl. wider zugeben; die Bürgen aber haben sich zu kei-
nen gelden verpflichtet/ sondern auf des gläubigers erfor-
dern einzureihen.

IV. Sicuti autem ex jure gentium secundario
(non vero ex jure naturali secundario nam unum esse
jus

ius naturale; duplex vero ius gentium Treutl. recte statuit)
bella orta sunt & captivitates secutæ & servitutes, quæ
sunt naturali juri contrariæ, dum ab initio omnes homi-
nes liberi nascebantur, & omnes penè contractus intro-
ducti sunt, de quo in præloquio fuisus dictum est: ita
Obstagii ius quoq; originem ex Jure Gentium traxit, quæ
jura duraverunt usq; ad tempora Romani Imperii. Nam
hostes devicti ab Imperio vel Imperatoribus, & econtra-
cogebantur dare Obsides, ut pacem facerent & factum
servarent, Felin. c. ex rescripto 1. 6. fall. 2 de jure jur. Hi exéplo
eorum, qui apud hostes sunt l. ejus 8. ff. qui testam. fac. poss.
Arum. de jur. publ. vol. 1. pag. 224. Hillig. in Don. lib. 6. c. 5. l. E
multa majora privilegia aut libertatem non habebant
quam captivi, cum testari non possint nisi eis permittatur.
l. 11. ff. qui testam. fac. poss. Schneidev. §. fin. n. 4. Inst. b. t. Si-
chard. ad Rubr. C. qui testam. fac. poss. vel non: n. 14. Vbi hanc
rationem addit, quia servi non habent testamenti factio-
nem l. 19. ff. b. t. Obsidem vero vel in Obstagio esse, est
quandam speciem servitutis inducere, & donec Obsides
sunt in Obstagio, habentur pro servis. Imò captivis com-
parantur & ipsorum bona non transeunt ad hæredes, sed
fisco applicantur l. 31. ff. de jure fisci. Gorhofred. ad l. 11. qui.
testam. fac. poss. Meier in colleg. argent. b. tit. n. 6. Permittitur
autem ipsis testari ab ipso Principe vel expressè vel tac-
tè Gloss. d. l. 11. Sichard. d. n. 14.

V. Nostro vero seculo cum inter nos Christianos
servitus locum non habeat, Rittershus. in. Nov. part. 4. cap.
2. n. 12. in fin. Zaf. ad tit. de Stat. hominum Bodin. 1. de Republ.
c. 5. Treutl. part. 1. dis. 2. th. 2. l. E. Et disput. 24. th. 11. l. F. siqui-
dem Germania ex Cornelii Taciti sententia in libello de
moriibus Germaniæ, veros servos nunquam habuit. Geil.
de pignor. obs. 8. n. 2. Obsidum conditio melior & tolera-
bilor esse cœpit nec enim mutant statum, neq; libertatem
amittunt, sed dantur in eū finem, ut pax firmetur & proser-
vandis induciis. Schönborn. lib. 6. c. 39. Geil. lib. 2. de P. P. c. 2.
n. 12. Coler. de Pres. f. Exec. p. 1. 6. 8. n. 25. Et non minus sunt
tibi tractan-

tractandi per omnia, quam liberi homines arbitrio vide-
licet boni viri unde & contractus inter vivos celebrare
August Berous cons. 159. num. 10. vol. 3 item testamentia face-
re possunt. *Bart. L. Obsides II. ff. qui testam. fac. poss. Bl. l. n. 19.*
C. de S. S. Eccles.

VI. Quemadmodum autem inter cives seu priva-
tos initi contractus, datis fidejussoribus vel pignoribus
traditis: ita inter Belli Duces datis aut utrinq; aut ab al-
tera parte obsidibus plerumq; firmantur conventa atq;
stabiluntur, ut jam neutri parti a conventis recedere in-
tegrum sit. Nam quando cum hostibus aut etiam cum
aliis agitur & dubia fides adest, tunc dantur Obsides in-
hunc finem, ut metu custodiæ, carceris, in modo vitæ periculo
dantes strictius obligentur ad conditiones pacis, foederis
initias servandas. *Hering. de fidejus. cap. 10. n. 282. Hillig.*
in Don. lib. 15. c. 48. lit. B in fin. Arum. de Jure Publ. vol. 1. disc.
28. n. 105. Sic in foedere, inter Regem Galliæ & Mauricium
Electorem contracto, dabantur Gallo Obsides Christo-
phorus Dux Megelburgicus & Landgravius Philippus ju-
nior Steid lib. 24. Et ex hoc Arum. de Jure Publ. vol. 1. disc. 28.
n. 104. & seqq.

VII. Simili modo, quando quis magna cum pote-
state ad Praefecturam a Principe emittitur, non inconsul-
tum est, ut liberi illius, quasi Obsides paterna fidei in au-
la retineantur & rationum reddendarum metu in officio
contineantur *Asthus. cap. 20. Bodin. lib. 4. de Republ. fol. 688.*
Tholoz lib. 22. c. 10. n. 6.

VIII. Dantur Obsides, prout in thesi 6. dictum est,
tanquam fidejussores, adjecta tamen hac clausula, ut Obsi-
des in poenam Capitalem accipiantur *Hillig. lib. 6. c. 5. lit. E.*
in not. Arum. d. n. 105. quæ tamen veteribus ignota fuit, quia
semper jure licuit Obsides, si illi, qui Obsidibus caverant, si-
dem fecellissent, necare, sed posteris haec verba sponso-
nibus adjici placuit, ne Obsides ignorationem juris fecia-
lis prætenderent, aut alienam culpam luere nimis crudele
& acerbum dicerent. *Bodin. lib. 5. c. 6. Arum. d. loco.* Hinc il-
lud

Iud apud Livium decad. 4. lib. 3. Philippum Macedonem pro pace cum Romanis habenda Obsides dedisse & inter alios quoq; filium Regium Demetrium, qui postea ad patrem reducendus ipsius legatis datus est, ut idem auctor decad. 4. lib. 6. scribit. Sic idem Livius decad. 4. lib. 7. restatur: Antiochum coactum fuisse, ut Romanis pro obseruantia pacis veluti aliquod pignus, viginti daret obsides, quos tamen unoquoq; triennio alteraret, & porro nullos daret qui vel minores octodecim annis vel quadraginta quinq; annis maiores essent. Sic quoque cum Volsci fidem refellissent Romani trecentos Volscorum Obsides securi percusserunt, teste Dyonys. Halic. lib. 6. Et Tarentinorum Obsides fugientes retrahiti ac virg's diu cæsi de Tarpejo dejecti sunt. Livius lib. 35. Schenborn. lib. 6. c. 39.

IX. Obses nomen assumpsit ab obsidendo, eâ videlicet occasione, quod Obsessi quondam dabant vades & sponsores in publica causa pro servandis foederibus, quos Obsides appellant, prout ex præcedentibus pluribus videre licet. Coler. de Process. execut. part. i. c. 8. n. 5. Hinc est quod volunt Doctores pro publica causa Obstagium promitti posse, non pro privata. Bald. in l. ob. es. 12. n. 3. C de obligat. & aet. Felin. in cap. ex rescripto n. 6. in secunda fall. de jurejur.

X. Verum enim verò argumenta illorum, qui Obstagium tantum in publica causa promitti posse, contendunt, quām fortia etiam sint, non tantum tamen mihi posse videntur, ut illam Doctorum sententiam, tanquam veriorem, scilicet, quod etiam inter privatos Obsides dari possint, vincere valeant.

XI. Cum a. veritas magis elucescat, si ex adverso falsitas seu pugnantia ei opponatur, & contraria seu pugnantia, magno Erasmo teste, prout eum vocat, Everhard. in topic. loco à contrariis n. 6. lumen orationi, & ut Graci dicunt, ἐπεγγειαν i.e. perspicuitatem seu evidenciam adferunt. Nullus enim clarius perspicit belli ma-

Ia. & calamitatem nisi qui eam cum pacis commodis
confert. *l. un. in prin. C. de aduc. toll.* Everhard. d. loco. Igi-
tur opere pretium esse duo cōtraria argumenta adducere.
Contrario autem oblati, nemo statim cogitet, veram sen-
tentiam corruere, sed habeat in conspectu, quod Justin-
ianus in *L. 2. §. contrarium C. de vet. iur. encl.* ubi dicitur, de-
bere aliquem pro defendenda veritate subtili animo
diversitatis rationes excusare. Ut igitur id ipsum rectius
administretur, & omnia ad veritatem inquirendam di-
rigantur, contraria deinceps erunt brevibus solutio-
nibus refutanda.

XII. Qui inter privatos Obsides dari non posse
statuunt, his potissimum utuntur argumentis: 1. Quia li-
ber homo pro cœla pecuniaria non poterit pignorari,
etsi res defuerint, quæ possint pro debito addici, *c. 2. extr.*
de pignoribus: & obligatio pignoris non consistit, nisi in his,
quæ quis de bonis suis facit obnoxia, *L. 6. C. quæ res pignori.*
Imò creditor, qui liberum hominem pignori accepit, re-
legatur *l. fin. ff. eod.* Sic jure Authenticorum, qui liberam
personā præsumperit detinere vel pignorare pro debito,
ultra penam corporalem, cui subjicitur, amittit etiam jus
crediti, & refundit tantundem debitori, quem detinuit,
§. quia verò & bujusmodi Novell. ut nulli judic. 134. Sichard. in
Lob. as C. de act. & obligat.

XIII. Ratio 2. Quia liber homo non poterit tradi
alicui ob debitū pecuniarium in servitutem, nec perpetuā
nec temporalē *d. Lob. as C. de act. & obligat & ibi Sichard.* Nam
libertas est res inestimabilis, ut multa iura & res ipsa
declarat, *l. 170. ff. de R. 7.* Igitur illa permutari cum pe-
cuniariacē, quantumlibet magna, non potest. Et vero
in Obstagio, est species quadam servitutis, quod patet
ex l. 2. ff. de liber. hom. exhib. nam est servitus, cum non quid
ex animi sententia, sed ex præscripto loco vel mandato a-
gimus, *Sichard. d. l. n. 3. & 4.* Et continere videtur quasi
speciem quandam captivitatis, & ita per id infringi jus li-
bertatis, *l. Titio centum §. titio centum ff. de condit. & de-*
monstr.

monstr. Modestin. Pistor. vol. 2. consil. 1. n. 9. Joan. Koppen. in
decis. juris quest. 3. n. 4.

XIV. Ratio 3. Quia nemo potest se, pro pecuniario vel civili debito obligare ad carceres, si intra praescriptum terminum non solvat l. nemo carcerem 2. C. de ex-act. tribut. l. non est singulis. 176. ff. de R. f. Geil. 1. obs. 17. n. 1. Mynsing. cent. 6. obs. 51. n. 1. Et 2. Berlich. part. 2. concl. 27. Felin. c. ex rescripto n. 13. de jurejur. & carcer regulariter non est inventus, nisi ad custodiam l. aut damnum 8. §. solent, de Poenis. At si probaremus pactum carceris, importaret poenam, in modo quasi hominis caro & corium deduceretur in commercium inclusionis carcerum; prout loquitur Albert. Brunus de cesso bonorum 5. quest. prine. quest. 20. n. 5. Coler. de processu exec. p. 1. c. 6. n. 27. Et 28. Hujusmodi verò obligatio, quando scilicet ad Obstatum le quis obligat, coniner quasi speciem quandam captivitatis seu carceris l. succurritur 9. in fin. cum l. seq. ff ex quib. caus. major. Geil. 1. obs. 45. n. 1. Modestin. Pistor. part. 4. quest. 138. n. 40. Nam carceri mancipatus dicitur non solum, qui in carceribus est, sed etiam qui extra carcerem ita angustè certo loco circumscriptus est, ut ab eo recedere ei libe poena non licet per text. int. solutum ff. de Verb. Sign. Et ibi Gædd n. 3. Geil d. pignorat. obs. 9. n. 3.

XV. Rat. 4. Quia partes pacisci nequeunt, quod non servetur juris ordo: tunc quia de jure non possit inchoari processus ab executione, sed precedere oportet causa cognitio & sententia l. i. C. de execut. rei judic. ubi Imp. dicunt: Prius est ergo, ut servato ordine actionem adversus eum dirigas, & causa cognitâ sententiam accipias. Joan. Koppen. in decis. quest. 3. n. 6. Mynsing. cent. 6. obs. 51. n. 2.

XVI. 5. Ratio. Quia saepius saeva necessitatis vi, homines majora promitterent, si modò quicquam inde sperarent. Nam ur proverbum habet: Necessitas est ingenstelum, & ut Martialis lib. 11. Epigram inquit: O quantum cogit egestas. Valer. lib. 7. c. 6. inquit Leges abominandæ necessitatis amarissimas esse. Hinc est quod Dd. volunt,

tempore necessitatis furari licere, quam sententiam esse
communem omnium Canon: & Theolog: Hoënonius dicit
d. sp. 18 tb. 10. Et propterea etiam in jure nostro dicimus,
necessitatem non habere legem c. quod non est extr. de R. f.
c. 2. §. fin. de observat. jejun. c. quanto de consuetud. l. item
quamvis f. commun. divid. Geil. 1. obs. 102. n. 8. & de P. P. l. 2.
cap. 2. Mynsing. cent. 6. obs. 30. n. 5. in fin. & Tiraquell. latè in
tract. de pœnis causa 33 per totam. Possunt igitur ita quidem
in tali necessitatis casu pacisci, verum pactum tale servare
non coguntur: siquidem pacta, quæ contra leges vel bo-
nos mores fiunt, nullam vim habere noscuntur l. pacta 6. C.
de pactis.

XVII. Quod autem in publica causa obstatia va-
leant, ratio hæc dari poterit: quia multa favore Reipubli-
cæ conceduntur, quæ alias non concederentur, textus est
in l. ita vulneratus vers. multa a. ff ad Leg. aquil. l. utilitas C.
de primipilo. Et publicæ res semper sunt præferendæ pri-
vatis, l. 43. ff. de relig. & sumpt. fun. Sic Gorhofred. ad l. 2. C. de
patrib qui filios distr. lit. E. dicit: Vendi liber homo regula-
ritate non potest, ut hic nec obles dari, nisi pro Publica cau-
ca. 2. Quia etiam in Principe tanquam fonte justitia, con-
stans voluntas esse debet. Convenit enim Principibus
verbum illud (semel locutus est Deus) & quod scripsi, scri-
psi: ideoq; Princeps unum debet habere calam. ù & unam
linguam & non plures, Geil. 2. obs. 55. n. 3. & 4. Inconstan-
tia vero & variatio in Principe maximoperè reprobatur.
Fraus cùm omnibus fæda est, inquit Thucydides lib. 4. hist. 7.
tùm verò iis, qui majori dignitate prædicti sunt, imò fædior
quam aperta violentia, quia vis jure potentiae, quam for-
tuna dedit, infertur; fraus verò ab insidiis injusti propositi
grassatur. Sic heroicè Franciscus I. Galliarum Rex qui-
busdam respondit: Etiam si fides toto orbe exulet, Regi-
bus tamen tenendam esse, qui nullo metu, nullâ pœna nisi
virtutis & fidei reverentiâ, ut eam præstent, cogi obstrin-
giq; possint; quo nomine etiam Theodosium Imperato-
rem Pacat. in Panegyr. laudat, cuius tam certa beneficia,
fuisse

fuisse scribit, ut tam accepta viderentur, quam sponderet
nec vota hominum falleret, Arum. ad A.B. discurs. 5.

XIX. Verum ab hac Doctorum opinione rece-
dentes illis nos adjungimus, qui statuunt hujusmodi ob-
stagii pactum in causa civili inter privatos valere, quo sci-
licet debitor promittit in casu non factae solutionis se ha-
situtum in certo & nominato loco, neq; inde motum
vestigia, donec creditoris satisfactum sit. Et nostrae opini-
onis patronum habemus magnum illum Colerum, in-
tract de Proces. exec. part. 1. c. 8 per totum. Qui in Elogio
suo inter primos sui seculi Jureconsultos summus voca-
tur. Ut & Joan. Koppen. in decis. jur. quest. 3 n. 8. Modestin.
Pistor. vol. 2. conf. 1. n. 11. & Quæst. part. 4. quest. 138. n. 22. He-
ring. cap. 17. n. 66. & seqq. Wesenb. n. de fidei juß. n. 5. Geil. I. obs.
45. de P. P. lib. 2. c. 2. n. 5. & seq. Mynsing. cent. 6. obs. 51. n. 7.
& seq. Treutl. part. 2. disp. 28. th. 4. lit. F. Hunn. ad Treutl. d. lit.
F. à qnibus tamen divortium facit, Bachov. ad Treutl. eodem
loco.

XIX. Nec desunt etiam fundamenta, ac rationes
sat ponderolæ & firmæ, quibus id ipsum sufficienter cla-
rum reddi posset, quas paucis tantum modo tangemus.
Sit igitur 1. Quod potest fieri per legem, idem fieri pot-
est per pactum, l. non impossibile 50. ff. de Paetus. Leges vero
permittunt, ut aliquis detineri possit, donec Domino seu
Actori satisfiat, l. 3. §. si quis eum ff. del. br. hom. exhib. l. 1. C.
qui bon. eod. poß. §. dom. nus 3. Inst. de noxal. act. Ioan Koppen.
d. l. n. 11. Mynsing. d. obs. 51. n. 3. Deinde cui liber permitti-
tur obnoxium capere fugientem, l. 1. C. ubi quis decur. vel
cohor. l generali lege 54. C. de decur. imo propriâ autoritate
licet capere debito em fugientem, vel de fuga suspectum,
eumq; tantisper detinere (scilicet in publico loco) donec
solvai aut sati faciat, l. ait Prator 10 §. si debitorem ff. que in-
fraud. credit. Idem locum habet in vagabundo, quia qui
vagabundus est, nusquam habitat; textus notab. in l. ejus qui
§. si quis domicilio ff. ad municipal. & in l. penult. ff. de serv. ex-
part. ideoq; ubicunq; locorum in Imperio forum sortitur

B 3

& con-

& conveniti potest, text. in l. dies cautio §. Praetor ait ff. de
damn. infect. Gloß. in l. i. C ubi de crim. agi uort. in verb. re-
periuntur. Itaq; solet Imperator ad prec. s. creditorum
contra vagabundos, fraudulentos & latitanes debitores
diplomata sive literas patentes (officiale Befehlich) decer-
nere in eum finem, ut ubiq; locorum in toto Imperio pre-
hendi & juri sisti possint; Das sie auff recht all. nthalbett
im H. Reich angehalten werden mögen. Gesl. 2. obs. 44. n. 13.
Sic quoq; iure gentium conceditur aliquem nedum ca-
pere sed etiam detinere & servare, l. 4. ff. de stat. hom. §. 1.
Inst. de jur. pers. Ergo & per pactum quod est iuris gen-
tium l. ex hoc iure gentium ff. de just. & Jur. Mynsing. d.
l. n. 4. & 5.

XX. Secunda Ratio est; Quia obstagium, ut ex
definitione patet, est conventio quædam &c. Iam verò
humanæ fidei nihil tam est congruum, quam præstare
id, quod partes inter se se pactæ sunt l. ex emplo ff. de action.
empti & l. hujus editi i. ff. de pact. Nec in plebejis minus
atq; in publicis aut illustribus personis exuberare debet
fides d. l. i. de Pact. & l. i. de const pecun l. 20. C. de transact. Col.
d. tap 8. n. 15. imò pacta ex bona fide facta legi tamen inco-
gnita valent. l. i. § que depositis ff. depositi. Insuper hic lo-
cum habet, quod dicitur pacta facere licitum, quod alias
erat illicitum. C. i. extr. commodato C. contractus ex conven-
tione de R. J. in 6. Nam Praetor ait pacta servabo l. 7. §. ait.
Praetor ff. de Pact. & ex his ut ICtus in l. in iis §. Imperator
de solut. diserte ait, naturaliter debetur hoc est iure gen-
tium l. cam. ampli 84. ff. de R. J. seu iure gentium obligatio
existit. l. i. in fin. ff. de pact. l. i. in fin. de contrab. empt. Wesenb.
n. ff. de Pact. n. 9.

XXI. 3. Rat. Quanquam liber homo regulariter
non possit Obses dari nec ponni in Obstagio, Felin. d. cap.
ex rescrisp: n. 6. de jure jur. tamen certi ac indubitati juris est,
quod quilibet juri suo pro se introductio renunciare pos-
sit. l. si quis 29. C. d. Pact. Et qui vigore pacti sibi ipsi legem
dixit, jure suo usus existimatur l. i. & 2. C. si serv. expert. yen. l.
i. C.

i. C. si mancip. ita fuer. alien. Ratio haec est: quod qui ipse
sibi specialiter in omnem eventum cavit, cautelis juris
non indiget l. i. § si convenit. 6. ff depositil. & habet 15. §. cum
quis de re ff de precar. l. 2. C. de execut. rei jud. Voluntas siqui-
dem domini excusat factum l. qui ratiario 30. ff. de pignora-
tit. act. l. 6. ff. de pali. Et alibi dicitur: Conventionem
partiū. Praesidali iussioni & equiparari. l. i. C. si. in causa. iudic.
pign cap. l pignoris causa ii. C. de pignoratit. act. Sicuti au-
tem vim non committit, qui Praetoris iussu ac mandato
possessionem ingreditur l. ii. ff. de adquir. vel amit. poss. nec
dolo malo facere videtur l. 167. de R. f. ita quoq; à vi vel
dolo malo excusatur, qui ex pacto aliquid agit Bart. in. L
creditores 3. C. de pignor.

XXII. 4. Probatur sufficienter ex e. ex rescripto
extr de iurejur. & l. 2. C. de patrib. qui fil. distr. Cujus legis vi
pater filium proprium in casu necessitatis vendere potest.
Ergo ipsi quoq; licebit filium Obsidem dare. Cui enim li-
cet quod maius est, licebit utiq; quod minus est, l. 21. de R.
f. Ioan. Köppen. in d. decis. quest. 3. n. 10. Felin. d. cap. ex
rescripto n. 5.

XXIII. 5. Propter bonum finem: Cujus autem
finis bonus est, illud ipsum bonum est. Aristot. 3. Topicor.
imò finis nobili & omnibus, quæ sunt ad finem, l. cum aur-
um 19. §. perveniamus ff. de aur. & argent. leg. Obsides verò
dantur ut creditores magis de fide servanda certi sint
& eò citius solvatur. Hinc Festus vocabulum Obsides
vult compositum ex ob & fides per mutationem literæ, sc
dici Obsides, quasi ob fidem datos.

XXIV. 6. Quia non minus etiam in Imperio
Romano antiquioribus constitutionibus Obstadium
fuit concessum, uti patet ex constitutione Imperiali Au-
guste Anno. 1548. edita tit. vom wucherlichen contracten.
§. verba sic habent: So auch in geldverschreibung auff
Bürgen in Leistung zu mahnen gestele were oder würde/
wollen wir hiermit geordnet haben / daß dieselbige ver-
schreibung nicht auf dem heiligen Reich Teutsscher nation
ver-

vereusser noch der Verkäufer oder Bürgen so dem Reich
unterworfen / daraus eingemahnet werden sollen etc. ubi
dejussores ad Obstagia obligati extra fines Imperii vocati
prohibentur, consequenter ergo per raciocinationem à
cnoratio sensu intra fines Imperii illud concessum fuisse
nullum est dubium. Cum unius exclusio alterius sit
inclusio & econtra l. cum prætor 12 ff. d. judicis & ubi quis
Iosuper argumentum à contrario sensu in jure est fortissimum ut dicit ICtus in l. 1 ff. de off. ejus cui mandat est ju-
risd. & ibi Gloss. in verbis fortissimum l. 18 ff. de testib. Everhard.
in locis legal. loco à contrariis n. 1. Sic etiam alias dicitur pro-
hibitum ad certum tempus post illud tempus censeri per-
missum l. pater §. fundum de legat. 3. Idem ergo in eo, quod
prohibetur ratione certi loci. Nam à tempore ad locum
læpe arguunt Jcti l. si merx. 4. ff. de condit. tritic. Modestin.
Pistor. cons. l. n. 16. Geil. 2. obs. 45. n. 1.

XXV. 7. Etsi nullo alio jure commonistrari ac pro-
bari posset, valere pactum Obstagii inter privatos, quam
de consuetudine, consuetudo tamen habetur pro lege
l. 32. l. 33. ff. de legib. Sic dicit Justin. in §. ex non scripto Inst.
de J. N. G. & C. Diuturni mores consensu utentium ap-
probati legem imitantur, cum quo consentit Jctus in l.
35. ff. de legib. Quæ longa consuetudine comprobata sunt,
ac per annos plurimos observata, velut tacita civium con-
ventio, non minus, quam ea, quæ scripta sunt, jura servan-
tur, immo consuetudo cujuslibet loci legibus scriptis & ju-
ri communi derogat, l. 2. C. quæ sit longa consuet. Pistor. d.
l. n. 12. Obstagiis verò consuetudo ferè sola observandi
auctoritatem peperit, ut inquit Felin. d. cap. ex rescripto n.
8. versu rāmen sustentabilius puto dictum Baldi &c. Sic ho-
rum Obstagiorum usus, teste Geilio in Germania inter
Nobiles præsertim, non est infrequens, & si in causa ci-
vili, puta mutui vel alterius contractus, pacta conventa
sub Obligatione Obstagii non servantur, debitores vel
eorum fidejussores, werden in die Leistung gefordert / hoc
est, interpellantur literis creditorum, ut se juxta obliga-
tionis,

tionis formulam loco & tempore convento sistant, non
recessuridonec promissis satisfaciant: non sistentes se, fa-
mosis picturis publicè ubiq; affixis mirabiliter traducunt,
diffamant tanquam perfidos & perjuros, ut qui fidem da-
tam & promissam contra officium boni viri fefellerint.
Coler.d.cap.8.n.67. Geil.de P.P.lib.2.cap.2.n.6. Et 1. obs. 10. n. 8.
Hering. de fidei ius. cap. 19. n. 93. Et talia Obstagia in Camera
sapius approbata esse, inquit Geil. 2. obs. 45. n. 1.

XXVI. 8. Sic quoq; Obstagium valet & conser-
vandum est, de Jure Saxonico communi, per text. art. 22.
lib.2. Et art. 11. incip. ver Eyde gelobet in fin. lib. 1. Landrecht
seu speculator: ubi dicitur, eum, qui sub Obstagio debet
pecuniam, liberari ab Obstagio, si ad diem solutioni di-
ctum pecunias debitas offerat, creditor autem acceptare
recusat, etiamsi interim à debito ipso haudquam li-
beretur. Igitur iterum à contrario sensu argumentati
commodè poterit, si non offert pecuniam, ad Obstagium
manet obligatus. *Moller semestr. lib. 3. cap. 30. n. 3. Modestin.*
Pistor. part. 4. quest. 138. n. 24.

XXVII. Nec obstant, quæ à dissentientibus in con-
trarium sunt adducta: ad 1. enim argumentum hoc mo-
do responderi poterit: Liberum hominem non ita obli-
gari, ut servus fiat, aut in eo jus reale constituatur tanquam
in pignore, ita ut possit eum locare & pignorare aliis, ta-
lia enim fieri prohibitum est, & poenam merentur, sed eo-
usq; tantum ut detineatur, donec fiat quod pacto con-
ventum est. *Bald. l. 2. n. 9. C. de patrib. qui fil. distr. Felin. in*
d. cap. ex rescripto n. 7. Geil. de P. P. lib. 2. c. 2 n. 7. Ioan. Koppen.
d. quest. 3. n. 13. Deinde respondet, Coler. d. l. n. 6. ad Novel.
134. dicendo, loqui nempe illam de non consentiente, ut
non possit invitus detineri, secus verò volens, cui non sit
injuria, l. cum donationis C. de transact. l. 1. §. usq; adeò, de injur.

XXVIII. Secundò respondetur negando scilicet,
quod Obses in servitutem detur, & quod per illam obliga-
tionem jus libertatis infringatur, nam poterit sese solven-
do statim liberare & facultatem recedendi consequi. Igi-

tur non deinentur in causam servitutis aut alicujus ministerii, sed ut liberi homines, ut pacta tantummodo solidi serventur, Coler. d. cap. 8. n. 10. Modestin. Pistor. vol. 2. cons. l. n. 16. Felin. d. cap. ex rescripto n. 9. Geil. 2 obs. 25. Itidem dicit Bart. l. i. n. 5. C. quibon. ced. poss. carceratum debitorem non effici servum alterius, cum solvendo vel bonis cedendo liberari possit.

XXIX. Tertiò iterum negamus, quod nemo possit pro pecunia ad carceres se obligare, sed distinguendo illud omnino affirmamus. Sic Zasius singul. respons. lib. 2. c. 8. dicit pacta valere, ut debitor post moram carcerari possit, quia inquit carceri aliquem includere pro debito per magistratum, non est actus illicitus, sed à jure permisus, l. i. C. qui bon. ced. poss. si igitur est actus licitus, utiq; in pactum venire potest Geil. de P. P. l. 2 c. 2 n. 8. Hunn. ad Treus. vol. 2. disp. 28. tbs 4. l. F. Coler. d. part. 1. c. 6. n. 45. Mynsing. cent. 6. obs. 51. Berlich. part. 2. concl. 27. n. 7. & seqq. ubi dicit, disertis verbis ab Augusto Electore constitutum esse, quod tale pactum valeat, & debitor in casu moræ se ad carceres obligare possit, modo creditor non propria autoritate, sed per ministros publicos eum capi & carcerari faciat: & illud non tantum in viris, sed & in mulieribus obtinere. Novel. Elect. part. 2. const. 21. & ibi Dan. Moller. in comm. n. 8. Secus vero de jure civili Hering. desidejuss. c. 17. n. 27. & Berlich. d. l. n. 11.

XXX. Quartò respondemus regulariter quidem processus non debet inchoari ab executione, verū fallit, si aliud pacto est introductū. Nam si in hoc semel concordarunt partes, quod ad executionem paratam procedatur, absq; ordine judiciali, Prætor nullo alio discussio justam partium conventionem sequi debet l. tale pactum 40. S. qui provocavit ff. de pact. Coler. d. part. c. 5. n. 79. & seqq. Felin. d. cap. ex rescripto n. 14. ubi videre licet, in quibus hæc regula non procedat.

XXXI. Ultimò respondemus: Absolutam & præcisam necessitatem legem non habere; verū hæc necessaria.

cessitas talis non est; siquidem debet aliquid operari, unde se sustentare possit, vel potius mendicare, quam fidem fallere. arg. c. clericus vietum & c. clericus quilibet distinct. q. juncto c. cam voluntate §. prædicatores in fin. extra de sent. excom Coler. d. c. 8. n. 96. & quis perversorum non prætensus esset necessitatem, qui vell laborare, vel alio modo honeste lealere nolit.

XXXII. Cùm autem non tantùm à debitoribus principalibus, sed & ab ipsorum fidejussoribus Obstagia promittantur, Treutl. d. disp. 28. lit. F. & ad eum Hunn. ibid. quæst. 30. Dan. Moller. semestr. lib. 3. cap. 30. Hering. d. c. 17. n. 66. Coler. d. c. 8. n. 11. & seqq. Major dubitatio residet, an hi possint lese ad Obstagiū obligare, dissentientes talibus utuntur argument's. Fidejussorem nempe non posse in aliam rem obligari, quām principalis, l. f. ita fidejussorem 42. ff. de fidejussed cum obligatio principalis consistat in dando, (quòd indubitati juris est: siquidem in contractu mutui versatur obligatio dandi, quia mutuum inde nomen accepit, quòd de meo fit tuum l. 2. §. appellata. si cert. petatur. Unde & dicit J. C. in pr. illius l. quòd in mutuo non recipiamus eandem speciem, sed idem genus. Hinc est, quòd mutui datio, ut ib. §. 1. consistat in his rebus tantùm, quæ pondere, numero, mensurave consistunt, quia earum functione in creditum ire possumus, per solutionem magis, quām speciem, quia ita datur pecunia, ut accipientis fiat, & quandoq; non eadem res, sed alia, ejusdem naturæ & qualitatis reddatur, §. 1. Inst. Quib. mod. re contrah. oblig.) Hæc autem, scil. fidejussoris, in faciendo, quæ sunt diversæ species l. stipulationum 2. in pr. & l. 75. §. 7. ff. de Verb. Oblig. Videtur negari non posse, quin fidejussores hoc causa ad aliam rem sint obligati. Pistor. d. quæst. 38. n. 3.

XXXIII. Nec insuper obligari posse in causam graviorem l. Grace 9. §. 7. & ibi Bart. l. 17. §. 1. ff. de fidejuss. Sic dicit Moller. d. c. 30. n. 2. illud commune esse in universis, qui pro aliis obligantur, ut si fuerint in duriorem causam adhibiti, omni modo non obligentur. d. l. Grace: duriorem

auctem multis modis hoc pacto fidejussorum causam fieri negari non posse; cum ipsa experientia abunde testetur, quanto cum detimento, non facultatum tantum, sed & valetudinis, & æternæ non raro etiam salutis, fidejussorum, & illorum, quos illi secum adducere solent, hujusmodi obligatio sit conjuncta.

XXXIV. Verum respondemus t. cum Pistorio d. conf. i. n. 21. l. istam 42. loqui de jilio & separato casu, ubi nempe fidejussor se ad aliud obligarat quam principalis debitor, scilicet, ad frumentum, hic vero ad pecuniam. Hoc loco autem fidejussorem in aliam cauam non obligari. Pistor. d. conf. 5 d. quest. 138. n. 7. Eque enim se obligat ad solutionem, vel in casu moræ ad Obstagium Coler. d. c. 8. n. 13. & seqq.

XXXV. Ad alterum responderetur: Etsi fidejussor non possit in causam graviorem obligari, tamen potest efficacius & firmius, quam debitor ad eandem fidejussor h. quod enim l. Marcellus ff. de fidejuß. Locamer. in notis ad Inst. tit. de fidejuß. §. 1. l. D. cauam obstringi: puta instrumento, quod executionem habet paratam Bart. in l. si quin. n. ff. de fidejuß. Bl. in l. 6. C. Mandati. aut adjectione alicujus personæ, vel facti Gl. in l. 66. ff. de fidejuß. Wesenb. in n. b. r. n. 52 Treutl. d. d. sp. 28. l. E. & ibidem Hunn. Pistor. d. quest. 138. n. 8. Sic pro debitore simpliciter obligato, per instrumentum, contra quod nulla de jure communi proditur parata executio. l. minor 25. annis cui fidei commissum 40. ff. de minor. Fidejussor in eventum moræ principalis executivè se obligare potest. Bart. in l. 34. n. 2. ff. de fidejuß. l. Marcellus ff. ibid. l. 127. in fine de V. O. Coler. d. part. i. C. 10. n. 406. Neq; cauia durior est, siquidem facilius est facere, quam dare Gloss. in l. un. verbo damnum C. de sententiis quæ pro eo quod inter- est: & si ipsis Obstagium est damnosum, posunt sese statim solutione debita ab hoc liberare l. 62. ff. de fidejuß. Pistor. d. quest. n. 7.

XXXVI. Præjudicium quoq; affert Pistor. d. l. m. II, in causa Anthonii Beust, contra Johannem Sternbergi quæ

qua missa est ad facultatem juridicam, Anno 1564. mense Augusto, in qua facultas habuit ejusmodi obligacionem pro valida, & ex ea condemnavit fidejussorem conventionum.

XXXVII. Sic etiam dicit Hering. a. cap. 17. n. 76. mulierem etiam fidejubendo se ad Obstagium obligare posse, sed illud sit tali modo. In fall aber ich ob meine mit beschriebene seumig würde/wil ich nach der Gleühiger willēs vnd gefallen auff erfordern einen Ehrlichen Fürnehmen Man gen N. zum einleger schicken etc. Nam ipsam in Obstagio in publicis diversoriis, sive popinis hætere, admdu fo et scandalosum argum. l. optimam. vers. quas naturalis pudor non omnibus C. de contrah. stipul. & auth. bodie C. de custod. reor.

XXXIX. Præterea hoc loco dubitatio non exigua occurrit, an nimirum fidejussor obligatus ad Obstagium, in eventum non factæ solutionis, si exigatur pro satisfactione videlicet crediti, vel pro ingressu Obstagii, requisitus, possit excipere de prius executiendo principali? Et Respondet Coler d. p. i. c. 10. n. 405. cum audiendum non esse, quantumvis Authentic. præsentē C. d. fidejuß. non fuerit specialiter renunciatum. Et est text. in d. c. ex rescripto ib. dedit Monachos & uxorem fidejussores, junctis verbis, conventionem faciat. adimpleri.

XXXIX. Nec minus hæc quæstio hoc loco notatu digna est, An videlicet pluribus fidejussoribus Obstagium ingressis, in aliquo diversorio, quos habitâ fide de pretio hospes per annū jam exhibuerat & alimentaverat, unus ex illis satisfaciendo hospiti de sua parte, pro expensis liberet suam fidem, ita quod dominus hospiti iplum dimittere cogatur, absq; eo quod solvat etiam pro sociis? Et Neg. Si nempe se in solidum obligarunt, cum renuntiatione Epistolæ D. Hadriani, sicut unus solvendo partem suam, non liberat fidem suam, nisi de quotis etiam considejussorum satisfaciat: Ita idem est in accessoriis hujus obligationis in effectu nempe Obstagii, ut ipsi pedem, inde mouere non integrum sit, nisi pro expensis tam suis, quam aliorum, etiam Obstagiatorum & correorum de-

bendi, satisfaciat. arg. l. 178. ff. de R. f. c. accessorium ext. eod. in b. Coler. d. c. 10. n. 413.

XL. Quantumvis autem debitor principalis detineatur, non liberatur tamen exinde fidejussor, qui nisi etiam capi possit, sic etiam quantumvis creditor missus sit in possessionem bonorum debitoris, fidejussor tamen nihilominus aequè, ut prius obligat, remanet Coler. d. l. n. 40. Siquidem electio unius remedii executivi non pracludit viam aliis, quando per primum non est satisfactum creditori, Angel. in l. quirestituere 68. n. 3. ff. de rei vindic.

XLI. Valet Obstagium & observandum est, non tantum si jurato, sed & si absq; Jurisjurandi religione sit promissum, cum non tam consideretur ipsum juramentum, quam interpositio fidei pro præstandis conventis. Coler. d. l. n. 11. Pistor. d. quast. 138. n. 23. Felin. d. cap. ex rescripto n. 20.

LXII. An cessione bonorum liberet debitorem ab Obstagio, inter Doctores controvertitur. Nos salvis aliorum judiciis, facimus cum Geilio l. 2. c. 45. n. 6. Qui, debitorem per legitimam cessionem ab Obstagiis liberari, statuit.

XLIII. Poterit autem Reus extrajudicialiter interpellari per creditorem, ut conventionem Obstagii adimpleat, si vero requisitum se sistere nolit, judex rei adiri poterit, ut compellat debitorem, praestare conventa solvere nempe, aut praestare Obstagium.

LXIV. Obses nihil amplius habens facultatum, unde hospiti de precio cibi satisfacere possit, cui propter inopiam hospes denegat ultraiora alimenta, an excusari possit, si recedat ab obstagio, dubitationem non minimam assert? Ita quidem ait Coler. d. l. n. 69. sed postmodum addit, rectius & consultius esse, cum consensu creditoris hoc facere.

LXV. Cæterum, cum magnus Obstagiorum abusus sit, illaq; extremo debitorum malo, & nullo creditorum commodo siant. Geil. d. obs. 45. n. 6. imò nil nisi meræ crapulæ & heluationes sint, Hering. d. l. n. 69. Siquidem ut

Dan.

Dan. Moller. d. c. 30. n. 7. ait: Mos in eo consistit, ut, nisi illi, qui ita obligati sunt, una cum iis, qui officii & honoris causa ad ipsos venturant, toto tempore durantis Obstagii, nulla prorsus sumtuum habitâ ratione (id enim plerumq; expressè literis cautionum inseri solet) dies noctesq; cibo & potu se ingurgitent, & vel dimidium saltem diem ab helluationibus cessent, pactis non satisfecisse videantur: & fatetur, ipsum vidisse aliquando in hospitio publico, in quo quidam erant in Obstagio, in eo conclavi, quo illi utebantur, vitra vino & cerevisiâ plena supra mensam suspensa, ne quis forte ingrediens, ut ajebant, cōtra legem conventionis vinum & cerevisiam in promptu non esse causaretur. Quā ratione brevissimo tempore tantum pecuniæ in Obstagiis consumptum est, ut quantitatē crediti longè superaret, nec tamen eō magis creditorī satisfactum, quin potius, quibus ante a difficile erat solvere, eos prorsus non solvendos factos. Igitur novissima Constitutione Imperii Anno 1577. tit. 17. rub. von wucherlichen Contracten §. wiewol auch in des heiligen Reichs Policey Ordnungen etc. Obstagium sublatum est. Vti etiam Elector Saxonie per omnes suas provincias abrogavit. const. 22. part. 2. §. wir wollen auch etc.

Et sic hujus disputationis Terminalia sunto.

Deo sit laus in secula seculorum! Amen.

Præstantissimo & Eruditissimo Dn. Respondenti, SSt: Legum cultori indefesso, Amico suo plurimum dilecto.

Dum celebrant alii torpentia templa Vacunæ,
Pulvinarq; Erebi molle furentis amant:
Desidiæ fugitansr, adiosa sacella Themistæ
Ingrederis, Gruntzi, Floscule clare Dices:

In-

Ingeniiq; novos fœtus exponis, aperta
 Praeclaræ mentis quæ documenta tuæ.
 Fribitus opto tuis tot prospera dona Camœnæs
 Hortis quo riguis lilia Flora serit.
 Promoveat Zephyrus fortunæ vela benignus,
 Ut portus cymbam mulceat alma quies.
 gratulationis ergo
 L. Mtoq;
 scribebat
Ortholphus Fomann D.
 PRÆSES.

Eximio Dn. Respondenti Amico suo
 charissimo S. P.

Propugnare Themis privo conamine doctus,
 Publica consendis pulpita, sacra loca;
 Et quam privatim crebro defendis, aperto
 Fortiter hac illam Marte tuere dies.
 Conatus laudo, Gruntzi, ferat, opto, fidelis
 Publica Cultori premia Sacra Themis
 deproperabat
Godfried Fiebig D.

FINI S.

Ad Lectorem.

Prelo nimis festinante, præter omissa commata, & alia plura,
 sequentia potiora, irrepererunt sphalmata; In præloquio, fie-
 rint, pro fuerint, innumerabiles pro innumerabiles; tb. 1, oriri,
 pro ordiri. th. 3. fistet pro sistat; auß pro auff. th. 5. & factum, pro
 vel pactum. th. 6. obsidus pro obsidibus, tb. 7. Aſthus. pro Altbus:
 th. 11. duo. pro duco. th. 13. quid pro cliquid. th. 17. Justitia. pro Ju-
 sticie. th. 18. hæſitatum, pro hæſitarum. th. 19. libr: pro liber: &
 eod: pro ced: th. 24. enorario pro contrario.

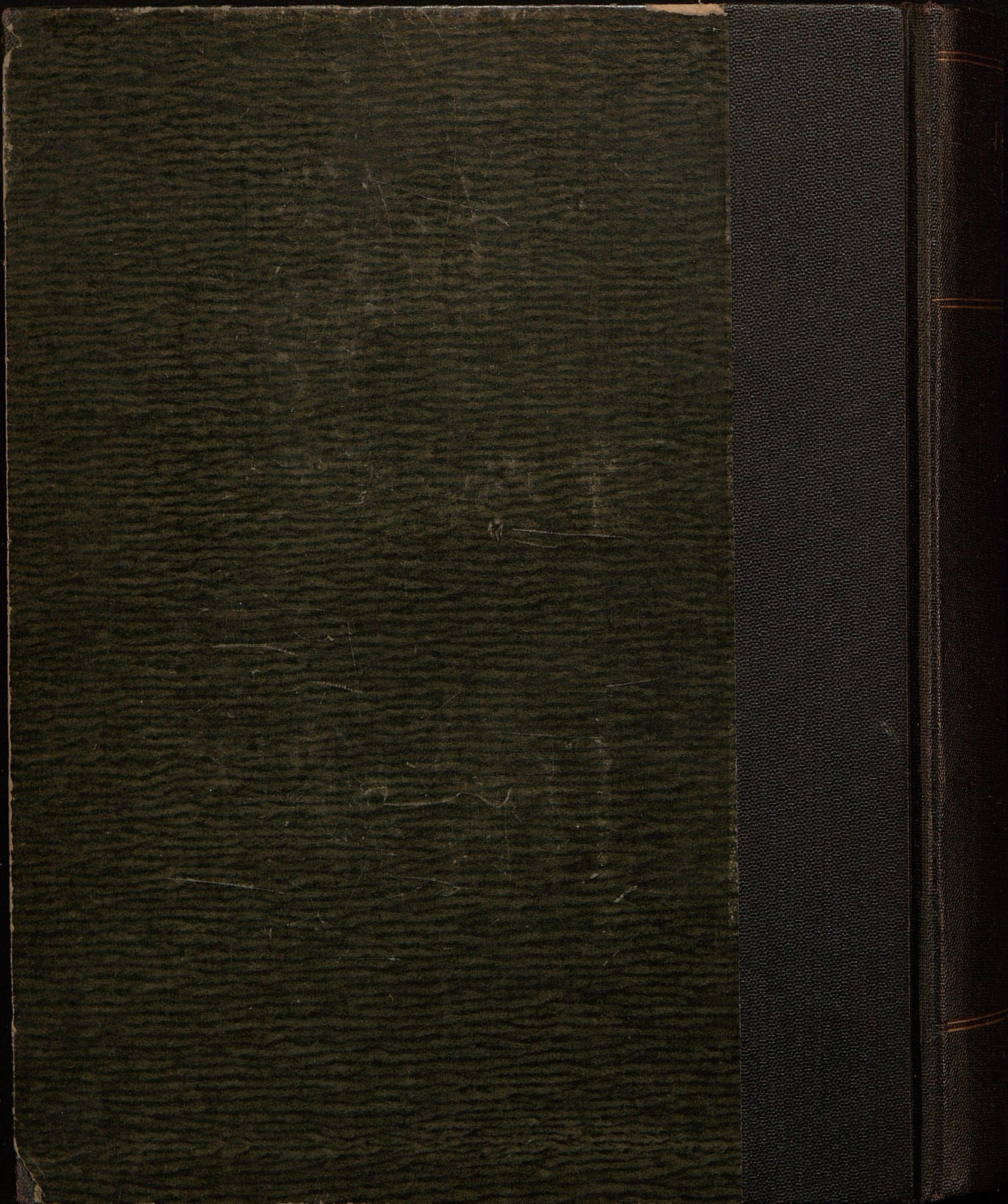
ULB Halle
005 132 630

3

VDA7

Farbkarte #13

~~24~~ 23. *G. 21. num. 4. 240. 34.*

DISPUTATIO JURIDICA
DE
OBSTAGIO.

Quam
Divina adstante gratia,
Ex consensu & permisso Magnifici, Nobilissimi & Amplissimi JCtorum Ordinis in Illustri ad
Salam Academia,

Patrocinante

Viro Nobilissimo Amplissimo Consultissimo
DN. ORTHOLPHO FOMANNO,
JCTo Eminentissimo, Professore hujus Academæ Publico Celeberrimo, Nobilissimæ Facultatis Juridicæ Decano Spectatissimo, Consiliatio, Saxonico Gravissimo, Curiæ Provincialis ac Scabinatus Alumnore Dignissimo,

Patrono Fautore ac Preceptore suo, honoris & observantia cultu etatem prosequendo,
Publicæ dimicationi exponit in Auditorio Ju-
reconsultorum

VALENTINUS Grünz Quedlinburg. Saxo.
Ad diem Junii.

JENÆ,
Excudebatur Literis LOBENSTEINIANIS,

ANNO

M. DC. XXXIX.

**KENFRIED
UNIVERS.
ZVHALLE**